

Imprezy folklorystyczne i regionalne

6.IV — w Lublinie, w czasie przedświątecznej niedzieli handlowej odbywał się kiermasz pisanek ludowych, zorganizowany przez STL. Imprezie towarzyszyły występy kapeli ludowej POM ze Skrobowa.

25, 26.IV — w siedzibie Spółdzielni „Art — Region” w Szczecinie odbyła się kolejna Giełda twórczości ludowej.

IV — w Galerii Sztuki Ludowej „Folklor” w Białymstoku z okazji zbliżających się świąt Wielkanocy odbywały się pokazy malowania pisanek.

4, 5.V — odbyła się impreza pn. „Pienińska Wiosna XXX-lecia” zorganizowana przez: Urząd Powiatowy, Wydział Oświaty, Wychowania i Kultury w Nowym Targu, Miejski Ośrodek Kultury w Szczawnicy, Wojewódzki Związek Kółek Rolniczych w Krakowie oraz Dział Wypasów w Nowym Targu.

W czasie trwania imprezy otwarto w Szczawnicy wystawę twórców ludowych oraz Izbę Pamiątek po Janie Wiktorze; odbył się konkurs instrumentalistów ludowych dziecięcych, regionalnych zespołów dziecięcych oraz kapel. Największą atrakcją była wizyta u babców na hali w Jaworkach, gdzie oprócz występów w programie pn. „Podhale, Spisz, Orawa — Pienin” — odbył się konkurs sprawności juhasów, zwiedzanie babcówek i spotkanie przy watrze.

5.V — w Muzeum Wsi Opolskiej w Bierkowicach, z okazji Święta „Trybuny Opolskiej” odbyła się wielka impreza folklorystyczna pn. „Opolski Jarmark Ludowy”. Czynnych było ponad 20 stoisk z wyrobami jarmarczными — słodczymi, piernikami, pamiątkami odpustowymi, czynne były stragany z wyrobami twórców i rzemieślników ludowych. W bogatym programie artystycznym zaprezentowano widowisko: „Marzanna i Goik” w wykonaniu zespołu regionalnego Zofii Czech z Zawadzkiego, odbyły się też występy innych zespołów regionalnych, „Bierawian” z Kędzierzyna i Anny Uliczki ze Smolarni.

Największą atrakcją programu był pokaz skoków spadochronowych na teren skansenu. Jarmark zakończyła wielka zabawa ludowa z występami instrumentalistów.

5.V — w czasie inauguracji Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy w Nowym Sączu odbywała się Giełda twórców ludowych. W imprezie uczestniczyli, m.in. Maria Wnęk, Józef Citak, Wojciech Oleksy oraz grupa młodych rzeźbiarzy z Paszyna.

12.V — w Szydłowie, z okazji

Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy odbył się wojewódzki przegląd zespołów ludowych Kielecczyny, „Gędzby Oronskie”. Otwarto także wystawę sztuki ludowej.

18.V — w Bochni rozpoczął się I Bocheński Jarmark Kulturalny, w którym udział wzięło ok. 50 twórców ludowych tego powiatu — rzeźbiarzy, garncarzy, koronkarek, wikliniarzy.

19.V — w Katowicach, z okazji Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy zorganizowano Dzień Sztuki Ludowej. W dniu tym odbył się kiermasz wyrobów ludowych z udziałem twórców demonstrujących swoje umiejętności. Występowały też zespoły regionalne i kapela ludowa. Organizatorami kiermaszu byli: katowicka dyrekcja CPL-ia oraz Spółdzielnia ARW.

22—26.V — w Łomży odbyło się Święto Kultury Staropolskiej. W programie wystąpiła kapela ludowa „Kurpie Zielone” z Białegostoku oraz zaprezentowano widowisko regionalne „Wesele na Kurpiach”.

25.V — odbyła się inauguracja „Dni Lublina”. W wielkim jarmarku zorganizowanym z tej okazji brali udział liczni twórcy ludowi.

25.V—10.VI — w Starogardzie trwały Dni Kociewia. Z tej okazji otwarta została wystawa „Archeologia, architektura, sztuka ludowa Kociewia”, odbyły się występy znanego zespołu regionalnego „Kociewie” oraz (26-go) — kiermasz wyrobów ludowych.

26.V — na Placu Defilad w Warszawie odbyła się, tradycyjnym już zwyczajem, „Cepeliada — 74” zorganizowana przez Cepelię i „Express Wieczorny”.

Licznie zgromadzonych (pomimo ulewnego deszczu) uczestników Cepeliady przywitał Wojciech Siemion, po czym odbywały się pokazy mody inspirowanej sztuką ludową oraz występy zespołów regionalnych pieśni i tańca: „Koniaków”, „Podhale”, „Opocznianka”, „Cepelia — Poznań” i Kapeli Sąddeckiej.

Jednocześnie na terenie placu odbywał się kiermasz sztuki ludowej, a artyści ludowi prezentowali swoje umiejętności. W Pałacu Młodzieży otwarto wystawę „Warszawscy kolekcjonerzy sztuki ludowej” oraz po raz pierwszy odbyła się aukcja ludowej rzeźby i malarstwa na szkło.

31.V—2.VI — w Ostrołęce odbyły się tradycyjne Dni Folkloru Mazowsza, Kurpiów i Podlasia.

31.V—2.VI — w Dąbrowie Górniczej, Będzinie i Czeladzi odbywały się doroczne IV Dni Zagłębia Dąbrowskiego, w czasie których organizo-

wano kiermasz sztuki ludowej oraz występowały zespoły ludowe.

V — w Tłuchowie, pow. lipnowski, odbył się festyn zorganizowany z okazji Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy oraz Dnia Działacza Kultury. Główną atrakcją imprezy były pokazy tańców regionalnych w wykonaniu członkiní kół gospodyń wiejskich. Otwarta także została wystawa sztuki ludowej i dziecięcej.

2.VI — rozpoczęły się doroczne Dni Kultury Pałuckiej organizowane przez: Kujawsko-Pałuckie Tow. Kulturalne, Wydział Oświaty i Wychowania, PDK oraz Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną. W przygotowaniu imprezy udział brały także: Kujawsko-Pomorskie Tow. Kulturalne, Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, Muzeum Etnograficzne w Toruniu, Wydział Oświaty i Wychowania, Kultury Fizycznej i Turystyki w Wągrowcu, Żninie i Mogilnie.

Impreza zainaugurowana została „Dniem Folkloru” w Szubinie, gdzie otwarto wystawę prac twórców ludowych oraz podano wyniki uprzednio ogłoszonego konkursu.

2.VI — w Sidzinie odbyło się Święto Ludowe woj. krakowskiego. W części artystycznej wystąpiły zespoły: „Dolina Dunajca”, „Koszarawa” i męski chór „Bard”. Odbył się też kiermasz sztuki ludowej, na którym szczególnym powodzeniem cieszyły się wyroby Spółdzielni „Makowianka”.

6.VI — rozpoczęły się Dni Ziemi Żywieckiej, w czasie których zorganizowano „Dni Polskie” Międzynarodowego Festiwalu Ziemi Górskich, mającego się odbyć we wrześniu. W imprezie udział wzięło ponad 20 zespołów z Podhala, Orawy, Spiszu, Pienin, Beskidu i Bieszczadów. Gościnnie wystąpiły zespoły zagraniczne, m.in. z CSRS i Węgier.

6—9.VI — w czasie Dni Zamościa odbyły się wojewódzkie Targi Sztuki Ludowej zorganizowane przez Muzeum Ziemi Zamojskiej oraz miejscowy oddział STL. W czasie kiermaszu artyści ludowi prezentowali swoje umiejętności: snycerkę — Wacław Suska z Dąbrowy, garncarstwo — Jerzy Witek z Urzędowa i Stanisław Kowalik z Krasnobrodu, wycinankę — Bronisław Pietrak z Gutanowa, wikliniarstwo — Maria Grobel z Jaworowa. Imprezę prowadził gawędziarz z Chłopkova, pow. biłgorajski — Stanisław Kondrat, a towarzyszyły jej przyspiewki Józefy Piodek i Adeli Jabłońskiej ze Świdereków. Przygrywała kapela POM, Skrobów, pow. lubartowski.

8, 9.VI — odbyły się już czwarte, Olsztyńskie Dni Folkloru zorga-

nizowane przez WDK. Imprezę rozpoczął barwny korowód zespołów ludowych, który przy dźwiękach muzyki przeszedł ulicami Olsztyna. W programie odbywały się występy zespołów, kiermasz sztuki ludowej. Jedną z głównych imprez było święto Pieśni Warmii i Mazur.

8—16.VI — trwały Dni Drwęcy, doroczny festiwal kulturalny 7 powiatów położonych nad Drwęcą, organizowany przez miejscowy oddział PTTK. W czasie trwania imprezy odbył się festiwal zespołów folklorystycznych, a specjalny dzień poświęcony był twórcy ludowemu.

14—16.VI — w Bytowie, woj. koszalińskie, odbył się wielki Jarmark Folklorystyczny. W czasie imprezy wystąpiło 450 śpiewaków i tancerzy licznych zespołów regionalnych, a artyści ludowi z Kujaw, Mazowsza, Kurpi i Kaszub prezentowali swoje umiejętności i sprzedawali swoje wyroby: rzeźby, hafty, koronki, tkaniny, pajaki, wycinanki, ceramikę, a także meble ludowe.

15.VI — w Nowej Soli odbyła się Gielda Plastyki Amatorskiej oraz kiermasz staroci. Imprezę zorganizowała Powiatowa Poradnia Kulturalno-Oświatowa.

22.VI — w Płocku rozpoczął się VIII Płocki Festiwal Folklorystyczny zorganizowany przez: Urząd Miejski wspólnie z Wydziałem Kultury i Sztuki Urzędu Woj. w Warszawie, Zarządem Gł. Związku Zawodowego Chemików w Katowicach, Mazowieckimi Zakładami Rafineryjno-Petrochemicznymi w Płocku — przy współudziale MKiS oraz Centralnego Ośrodka Metodyki Upowszechniania Kultury.

W dniu inauguracji Festiwalu odbyła się uroczystość wręczenia nagród im. Oskara Kolberga, ufundowanych z inicjatywy redakcji „Barw” za zasługi dla kultury ludowej. Przewodniczącym Komitetu Honorowego był minister Kultury i Sztuki Józef Teichma, przewodniczącym Komisji Nagród red. Aleksander Jackowski. Medale im. Kolberga otrzymali: Władysław Chajec z Rzeszowskiego — za twórczość rzeźbiarską, rodzina Œwiewiczów z Bukowiny Tatrzańskiej — za działalność artystyczną, społeczną i kulturalną w zakresie folkloru, Justyna Grzegory z Łowickiego — za tkactwo, wycinanki i zdobnictwo, Franciszek Horak z Cieszyna — za wyroby ze srebra, filigrany, Janina Oryńska z Warszawy — za opiekę nad sztuką ludową, Franciszka Rybkowa z Białostockiego — za tkactwo (dywany dwuosnowowe), Jadwiga Sobieska z Warszawy — za działalność naukową w zakresie folkloru muzycznego, Tomasz Śliwa ze Zbąszynia — za ludowe instrumenty muzyczne i muzykę, Adam Zegadło z Kieleckiego — za twórczość rzeźbiarską, „Kurpianka”, zespół regionalny CPLiA z Kadzidła i zespół „Zubrzyca Górna” — za poziom artystyczny i propagowanie autentycznych walorów folkloru, Cepelia — za ożywianie i upowszechnianie sztuki ludowej.

W programie Festiwalu odbył się Koncert Mazowiecki, w którym występowały zespoły regionalne oraz zespoły pieśni i tańca, odbył się też

kiermasz sztuki ludowej, w tym roku bogatszy i liczniej obsadzony niż gdzie indziej. Jako imprezy towarzyszące czynne były wystawy: wystawa rzeźby ludowej zorganizowana przez Cepelię, wystawa strojów ludowych zorganizowana przez Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie oraz wystawa laureatów nagrody im. Kolberga.

23.VI — w Opolu, w czasie XII Festiwalu Piosenki Polskiej odbył się kiermasz pamiątek i upominków cepeliowskich zorganizowany przez Sp. Zrzeszenie Chałupników i Wytwórców Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Czechowicach-Dziedzicach. Impreza zaczęła się przemarszem przez ulice miasta zespołów i twórców ludowych w strojach regionalnych. Na rynku odbył się kiermasz połączony z występami zespołów ludowych.

28—30.VI — w Kazimierzu nad Wisłą odbył się VII Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych. Poza licznymi artystami i zespołami polskimi wystąpiły także zespoły ludowe z Jugosławii i Belgii. Z okazji Festiwalu zorganizowano kiermasz sztuki ludowej.

VI — we Włocławku odbył się festyn „Gazety Kujawskiej”. Największą atrakcją programu było widowisko folklorystyczne pn. „Wesele Kujawskie”, koncerty kapeli kujawskiej spod Kowala oraz kiermasz sztuki ludowej zorganizowany przez Cepelię.

VI — w Krasnymstawie odbył się kolejny kiermasz sztuki ludowej. Dodatkową jego atrakcją były występy recytatorskie poetów ludowych: Wacława Gutowskiego z Nowin, Marii Głen z Zakręcia i Czesława Wilczyńskiego z Żółkiewki, oraz aktora — Wojciecha Siemiona.

VI — w Ciechocinku rozpoczął się tradycyjny już Festiwal Folkloru Kujaw — doroczna prezentacja dorobku zespołów i twórców ludowych województwa. W tym roku udział wzięły kapele i zespoły ludowe z Ino-

wrocławia, Lublina, Kowala, Radziejowa, Brześcia Kujawskiego oraz wsi Kaszub, Pałuk i Krajny.

Z okazji Festiwalu otwarto wystawę ogólnopolską „Kopernik w rzeźbie ludowej”, zorganizowano kiermasz sztuki ludowej oraz jarmark pamiątek.

VI — w Poznaniu na Starym Rynku odbył się „Jarmark Wielkopolski”, na którym artyści ludowi sprzedawali swoje wyroby.

VI — w Kwidzynie, w czasie Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów Amatorskich odbywał się na dziedzińcu Zamku kiermasz sztuki ludowej przygotowany przez PDK, Wydział Oświaty i Wychowania oraz Urząd Pow. w Kwidzynie.

Wystawy i konkursy

7, 8.IV — we wsi Łyse, pow. Kolno, rozstrzygnięty został doroczny „Konkurs Kurpiowski” organizowany przez Muzeum w Łomży w celu kultywowania tradycji regionu. Tegoroczny konkurs obejmował oprócz palm także tkaninę, strój, haft i koronki. Udział wzięło 113 autorów, którzy nadesłali 351 prac. Jury pod przewodnictwem Barbary Zagórnej-Teżyckiej (MKiS) przyznało nagrody ufundowane przez MKiS, Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Woj. w Białymstoku, Zw. CPLiA w Warszawie, Muzeum w Łomży, Wydział Oświaty i Wychowania oraz Kultury w Łomży i Kolnie.

Nagrody I otrzymali: Maria Rynkiewicz, Łyse; Marianna Sawicka, Łyse; Janina Gawrych, Kuzie; Eleonora Szymańska, Łyse; Zofia Popielarz, Łyse; Stanisława Szablak, Łyse; Marianna Szablak, Łyse; Zofia Kosewicz, Zbójna; Jan Władysław Pliszka, Łyse; Helena Gnoza, Łyse; Stefan Ceberek, Myszyniec; Zofia Gregorczyk, Łyse.

12.IV — w zabytkowym spichlerzu w skansenie w Bierkowicach otwarta została wystawa pn. „Współczesna rzeźba ludowa na Śląsku Opolskim” ze zbiorów własnych Muzeum. Na wystawie zaprezentowano 10 artystów z terenu województwa.

Il. 1. Fragment wystawy „Sztuka ludowa Ziemi Gdańskiej”. Warszawa 1974 r.

22.IV — w Muzeum Etnograficznym w Warszawie otwarto wystawę zbiorów afrykanistycznych. Pokazano tu eksponaty przywiezione z ostatniej wyprawy studentów Studium Afrykanistycznego UW.

28.IV — w Kazimierzu nad Wisłą otwarta została wystawa fajansu wrocławskiego ze zbiorów Muzeum Kujawskiego we Włocławku.

29.IV — w ramach Panoramy XXX-lecia w Warszawie prezentowała swój dorobek kulturalny Ziemia Gdańska. Z tej okazji w Domu Chłopa otwarto wystawę pn. „Sztuka ludowa Ziemi Gdańskiej”, na której pokazano 600 eksponatów z regionów: Kaszub, Kociewia i Powiśla Warmińskiego. Komisarzem wystawy był mgr Wojciech Błaszowski, zasłużony inicjator skansenu we Wdzydłach.

Podczas Panoramy Gdańskiej odbyły się też występy zespołu pieśni i tańca „Dalmoru” oraz Gdańskiej Kapeli Podwórkowej.

IV — w Zielonej Górze rozstrzygnięty został konkurs wojewódzki na sztukę ludową. W konkursie uczestniczyło 125 autorów, którzy nadesłali w sumie 688 prac.

Jury pod przewodnictwem mgr Jana Chojnackiego przyznało nagrody ufundowane przez: Urząd Wojewódzki, Wydział Kultury i Sztuki, WDK, oraz Sp. Zrzeszenie Wytwórców Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Poznaniu.

W dziedzinie rzeźby nagrodę I otrzymał Franciszek Kozłowski z Gorzowa, nagrody II — Eugeniusz i Józef Buryło z Przemkowa, nagrody III — Wiesław Kłoc ze Skwierzyny i Henryk Cichowski z Zielonej Góry. W dziedzinie haftu nagrodę I — Antonina Godzińska z Żagania. W dziedzinie tkactwa nagrodę I — Marta Najdek z Wichowa. W dziedzinie plecionkarstwa nagrodę I — Edward Stolarski z Nowej Soli, nagrodę III — Maria Budkiewicz z Osnowa. W dziedzinie wyrobów ze słomy nagrodę III — Maria Makowska z Jąłowic.

Ponadto przyznano liczne wyróżnienia.

IV — w Wałcu rozstrzygnięty został III konkurs na ludową i amatorską twórczość plastyczną. Udział wzięło 55 autorów z powiatów: Wałcz, Drawsko, Kołobrzeg, Koszalin i Miastko. Nagrody otrzymali: w dziedzinie wycinanki — Edward Noniewicz, w dziedzinie rzeźby — Józef Gryglewski, w dziedzinie pisankarstwa — Anna Brzozowska.

Ponadto przyznano wyróżnienia. Najlepsze prace zostały pokazane na wystawie w PDK w Wałcu.

IV — w Złotowie rozstrzygnięty został II Konkurs Twórczości Amatorskiej zorganizowany przez PDK. Jury oceniało 55 prac nadesłanych przez 15 autorów, przyznając nagrody następujące: Teodozji Kazimierczyk z Tarnówki — za hafty o motywach łemkowskich, Irenie Bieleckiej — za wycinanki i kompozycje z suszonych kwiatów. Na wystawę PDK zakwalifikowano 47 prac, a na lipcowy przegląd wojewódzki — 37.

IV — w nowo otwartym zakładowym Domu Kultury w Prudniku zorganizowano wystawę prac miejscowego rzeźbiarza ludowego, Mieczysława Trepy.

IV — w Żegocinie, pow. bocheński, otwarta została wystawa twórców ludowych tego regionu, zrzeszonych w klubie działającym przy Gminnym Ośrodku Kultury.

IV — w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu czynna była wystawa pn. „Dawna wieś dolnośląska”.

IV — w KMPiK we Wrocławiu otwarta została z okazji Świąt Wielkanocnych wystawa pisanek Aleksandry Polańskiej-Hryńczuk. Pokazano ok. 400 pisanek zdobionych w sposób charakterystyczny dla ziemi nowosądeckiej.

IV — w Muzeum Etnograficznym w Krakowie czynna była wystawa pn. „Dawna rzeźba ludowa w fotografii Jacka Kubieny”. Z okazji wystawy wydano ilustrowany katalog ze wstępem Ireny Łopuszańskiej.

IV — w Muzeum Narodowym we Wrocławiu zorganizowano wystawę i kiermasz pisanek oraz palm wielkanocnych, wyrobów ze słomy, ciasta i wikliny.

IV — w świetlicy „Śwarna” w Zakopanem otwarto wystawę malarstwa na szkłe Zofii Roj-Gąsienicy. Pokazano 22 obrazy, głównie o tematyce sakralnej i zbójnickiej.

IV — w Łęborku rozstrzygnięty został konkurs na pisanki zorganizowany przez PDK z okazji Świąt Wielkanocnych. Na konkurs nadesłano ok. 300 prac. Nagrody otrzymali: Klub Rolnika ze Strzeleczna oraz świetlica przy Szkole Podstawowej nr 4 w Łęborku. Przyznano także wyróżnienia. 100 najładniejszych pisanek pokazano na pokonkursowej wystawie w „Domu Książki”.

4.V — w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu czynna była wystawa rzeźby ludowej Bolesława Musiała, ur. 1938. Z okazji wystawy wydano katalog — folder zawierający wstęp Krystyny Gerliczowej, notę biograficzną i zdjęcia prac artysty.

5.V — w Muzeum Wsi Opolskiej otwarto wystawę prac nagrodzonych na konkursie „Wiosenne zwyczaje ludowe w plastyce i obrzędowości” (Goik, Marzanna). Nagrody I — nie przyznano, nagrody II otrzymały: Zofia Czech, Krystyna Miętus i Anna Uliczka. Ponadto przyznano wyróżnienia i dyplomy.

5.V — w Żywiecu rozstrzygnięty został konkurs na kwiaty z bibuły, zorganizowany przez Muzeum. W konkursie udział wzięło 27 autorek, które nadesłały łącznie 217 prac. Jury pod przewodnictwem Barbary Zagórnej-Teżyckiej (MKiS) przyznało nagrody ufundowane przez MKiS, CPLiA, Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Woj.

Nagrody I otrzymały: Joanna Barcik z Rychwałdu, Zofia Gruska

z Sopotni Małej, Anna Kupeczak z Sopotni Małej, Maria Madejczyk z Cisca, Katarzyna Motyka z Cisca, Franciszka Ufland ze wsi Pewel Wielka, Aniela Widuch z Sopotni Wielkiej, Maria Wróbel ze wsi Pewel Wielka; nagrody II — Jan Drewniak z Międzybrodzia Bialskiego, Maria Gruszka z Sopotni Małej, Helena Kos z Porąbki, Maria Miszczak z Żywca, Józefa Pindel z Sopotni Małej i Anna Pindel z Sopotni Małej. Ponadto przyznano 9 nagród III.

8.V — w Muzeum Regionalnym w Radomsku otwarta została wystawa prac niezręczącego już rzeźbiarza ludowego Jana Lamęckiego z Dąbrowy Zielonej. Pokazano rzeźby pochodzące ze zbiorów muzealnych i kolekcji prywatnych. Wydano obszerny, ilustrowany katalog ze wstępem A. Jacher-Tyszkowej.

8.V — w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu otwarta została wystawa współczesnej sztuki ludowej. Pokazano 700 eksponatów z dziedziny malarstwa, rzeźby w drewnie i węgla, zdobnictwa, tkaniny, haftu i wyrobów ze srebra.

9.V — w Okręgowym Klubie Oficerskim we Wrocławiu otwarta została wystawa prac plastyków amatorów pn. „30 lat Ludowego Wojska Polskiego”.

14.V — w Krakowie, w lokalu Sp. Zrzeszenia Wytwórców Przemysłu Ludowego i Artystycznego „Milegium” otwarto ekspozycję — wzorcowie, na której pokazano wzory wyrobów ludowych znajdujących się aktualnie w sklepach Cepelii.

Uroczystego otwarcia wzorcowni dokonali: naczelnik Urzędu Dzielnicego „Śródmieście” — Wojciech Hydzik, prof. dr Roman Reinfuss i prezes Zrzeszenia — Helena Pierzchała.

19.V — w poznańskim Pałacu Kultury otwarto wystawę 239 prac wyróżnionych w konkursie na pamiątkę wielkopolską. Autorzy najlepszych prac otrzymali nagrody.

20.V — w Zakładowym Domu Kultury „Chemik” w Kędzierzynie otwarta została wystawa pamiątki regionalnej zorganizowana przez Muzeum Wsi Opolskiej.

22.V — w Miechowie rozstrzygnięto konkurs na sztukę ludową powiatu. Jury pod przewodnictwem prof. dr R. Reinfussa przyznało nagrody. Nagrody I otrzymali: Józefa Kwiecień z Mianocic, Maria Biała z Janowic, Władysława Kmita z Iwanowie, Genowefa Beltowicz z Kaliny Wielkiej, Janina Nowak z Miroszowa, Jan Bielski z Górki Kościejowskiej — za kwiaty i pajaki; Ludwik Oreczyk z Wielkanocy — za rzeźby w drewnie, Stanisław Martynus z Karczowie — za kowalskie wyroby ozdobne; oraz zespół kołędniczy z Siemiechowie — za piękny zestaw rekwizytów.

Nagrodzone prace pokazano na wystawie zorganizowanej w lokalu Pow. Ośrodka Kultury, który także wraz z Wydziałem Oświaty, Wychowania i Kultury Urzędu Powiatowego był organizatorem konkursu.

24.V — w Galerii TPSP w Warszawie otwarta została wystawa pn.

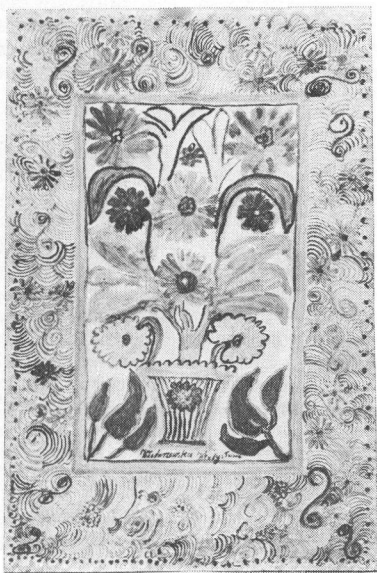
„Współczesne rękodzieło ludowe z wnętrza wiejskich woj. lubelskiego i warszawskiego”. Organizatorami wystawy byli: Cepelia, Spółdzielce Zrzeszenie Wytwórców Rękodzieła Ludowego i Artystycznego w Warszawie oraz TPSP.

25.V — w Jurgowie odbyła się wystawa prac młodych twórców ludowych zorganizowana przez Zarząd Pow. ZSMW.

26.V — w Muzeum Kujawskim we Włocławku otwarta została wystawa plenerowa rzeźb ceramicznych Stanisława Zagajewskiego.

26.V — 2.VI — odbywał się Tydzień Kultury Ziemi Włoszczowskiej. Z tej okazji w PDK otwarta została wystawa twórców ludowych.

26.V — w Muzeum Kujawskim we Włocławku otwarta została wystawa pn. „Kujawska Sztuka Ludowa w XXX-lecie PRL” zorganizowana przez Muzeum przy współudziale: MKiS, Wydziału Kultury Urzędu Woj. w Bydgoszczy oraz Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturalnego w Bydgoszczy. Imprezę połączono z ogłoszeniem wyników uprzednio rozstrzygniętego konkursu na współczesną sztukę ludową regionu. Nagrody w konkursie otrzymali: w dziedzinie rzeźby nagrody II — Karol Ziomko z Michałina, Feliks Maik z Włocławka, Antoni Chynek z Gniewkowa; w dziedzinie haftu nagrody I — Regina Majchrzak z Włocławka, Zofia Szmajda z Gajówki, Zofia Lewandowska z Radziejowa Kuj., Leokadia Machtyl z Radziejowa Kuj.; nagrody II — Irena Hołownia z Włocławka, Maria Szewczyk ze Śmiłowie, Irena Najdek z Włocławka, Stanisława Ignasiak z Radziejowa Kuj. Za pajaki nagrodę I — Leokadia Wolska z Włocławka, nagrodę II — Zofia Tomaszewska z Grodna.

Il. 2. Malowanka, wyk. Władysława Włodarzewska, Świątkowice, powiat Włocławek.

W konkursie wystąpiły po raz pierwszy włocławskie malarki, które do tej pory malowały wyłącznie na

fajansie, a tu przedstawiły swoje malowidła na kartonach. Wśród nich nagrodę I otrzymały: Halina Olesińska, Alina Piwowar, Halina Musialik, Jadwiga Marciniak, Zofia Syroczyńska, Katarzyna Mirolewicz.

Równocześnie wręczono nagrody uczestnikom konkursu na tradycyjne malowanki i malowanie izb mieszkalnych. Nagrody I w tym konkursie otrzymały: Wiktoria Banasiak z Bogolomii, Zofia Szmajda z Gajówki, Maria Żołnowska ze Świątkowic, Eleonora Adamska ze Świątkowic, Władysława Włodarzewska ze Świątkowic. Nagrody II — Marianna Kasprzak z Żarowa, Weronika Gawrysiak z Żarowa i Janina Baranowska z Żarowa. Nagrody ufundowane zostały przez MKiS oraz Wydział Kultury Urzędu Woj.

W tym samym czasie zorganizowano konkurs na sypanie wzorów piaskiem.

V — z interesującą inicjatywą wystąpiło Muzeum w Lubartowie, które zorganizowało wystawę sztuki ludowej i pokaz strojów lubartowskich w świetlicy Zakładów Produkcji Elementów Budowlanych. Wystawa spotkała się z dużym zainteresowaniem pracowników Zakładów.

V — w Muzeum Regionalnym w Kozienicach czynna była wystawa prac twórców ludowych z pow. kozienickiego. Pokazano eksponaty z dziedziny rzeźby, ceramiki, tkaniny i wycinanki.

V — w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu, z okazji trwających Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy otwarto wystawę pn. „Współczesna twórczość ludowa woj. katowickiego”. Zaprezentowano najciekawsze w okresie 30-lecia prace twórców należących do środowisk chłopskich lub robotniczych oraz różnych grup zawodowych.

V — w łódzkim Domu Kultury czynna była wystawa sieradzkiej rzeźby ludowej zorganizowana z inicjatywy TPSP. Zaprezentowano prace 7 najciekawszych rzeźbiarzy ludowych z tego terenu, m.in. Jerzego Kaczmarka, Stanisława Korpy, Szczepana Muchy.

V — w Jarocinie, z okazji Dni Kultury, Książki i Prasy otwarta została wystawa „Snutków Gdańskich” zorganizowana przez Muzeum Ziemi Jarocińskiej oraz Tow. Kulturalne. Na wystawie pokazano hafty dawne i współczesne.

V — w Szydłowcu, z okazji dorocznej „Szydłowieckiej Wiosny Kulturalnej” otwarta została w PDK wystawa sztuki ludowej.

V — w Kielcach rozstrzygnięto został konkurs na kielecką pamiątkę regionalną. Jury pod przewodnictwem Czesława Świecy, z-cy inspektora ds. kultury Urzędu Powiatowego — oceniło 400 prac 35 autorów, twórców ludowych i amatorów. Nagrody otrzymali: za rzeźby — Tadeusz Żak z Niewachłowa, Marian Brzeziński z Ostojowa, Stanisław Marcisz z Jaworzni,

Marcin Solbach z Suchedniowa, Bronisław Dziopa z Kielc oraz Jadwiga Służewska z Kielc; za ceramikę — Stefan Sowiński z Chałupek, Jan Armański z Chałupek, Kazimiera Przeniosło z Kielc; za wyroby z papieru i bibuły — Maria Łabędzka i Anna Kobylecka z Porąbek; Katarzyna Szyszkowska oraz Genowefa Kaleta z Machocic; za wycinanki — Stanisław Waldon z Podmachocic, Zofia Kletowska oraz Maria Szyszkowska z Machocic; za tkactwo — Marianna Łakomiec z Podmachocic i Helena Cieplicka z Dąbrowy. Ponadto przyznano nagrody za projekty proporczyka — Krzysztofowi Jackowskiemu z Kielc i Tomaszowi Gajdzie z Dębskiej Woli. W sumie komisja zakwalifikowała do rozpowszechnienia i sprzedaży prace 20 autorów.

2.VI — na Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie otwarte zostało ogólnopolskie I Triennale Plastyki Nieprofesjonalnej, zorganizowane i przygotowane przez Centralny Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury i Pracownię Sztuki Nieprofesjonalnej Instytutu Sztuki PAN przy współpracy wojewódzkich Domów Kultury. Na eliminacje powiatowe i wojewódzkie zgłoszono ogółem ponad 20.000 prac, z których wybrano na wystawę ok. 700 prac 320 autorów. Koncepcja Triennale oraz wybór prac: Zofia Bisiakowa i Aleksander Jackowski.

6.VI — w Iłży otwarta została wystawa pn. „Ludowa ceramika Kielecczyzny” zorganizowana przez Cepelię i Spółdzielnię „Chłupnik” w Iłży. Na wystawie pokazano ok. 400 eksponatów zarówno z zakresu garncarstwa, jak i ceramiki figuralnej twórców ludowych z Iłży, Ostrowca, Denkowa i Rędocina. Z okazji wystawy wydano katalog.

12.VI — w Zalipiu odbył się XI konkurs na najpiękniej malowane domy. W konkursie udział brali także artyści z okolicznych wsi: Kuzie, Ćwików i Niwki. Jury pod przewodnictwem prof. dr Romana Reinfussa rozdzieliło nagrody pomiędzy wszystkich uczestników jako wyraz uznania za pielęgnowanie pięknej tradycji.

16.VI — w Oddziale Stow. PAX w Kielcach otwarta została II Wystawa Ludowej Sztuki Sakralnej połączona z konkursem. Pokazano tu prace z zakresu rzeźby, malarstwa, ceramiki i kowalstwa artystycznego.

16.VI — w Muzeum w Sieradzu czynna była wystawa zbiorów sztuki ludowej.

17.VI — w Giżycku otwarto Wystawę Sztuki Ludowej powiatów: Giżycka, Mragowa i Węgorzewa. Zaprezentowano tu ponad 450 prac 50 artystów ludowych. Wystawa była jedną z najciekawszych imprez związanych z Dniami Giżycka (29.VI — 2.VII), w czasie których zorganizowano także kiermasz wyrobów ludowych.

17.VI — w Łodzi rozstrzygnięto II etap rozpisanej w ub. r. konkursu na współczesną sztukę ludową Ziemi Łódzkiej. W konkursie udział wzięło 227 twórców, którzy nadesłali w sumie

1230 prac. Jury pod przewodnictwem Barbary Zagórnej-Teżyckiej (MKiS) przyznało nagrody ufundowane przez MKiS, Wydział Kultury i Sztuki Woj. Urzędu i CPLiA. Nagrody otrzymali: w dziedzinie rzeźby nagrody I — Szczepan Mucha, wieś Szale, Stanisław Korpa z Rudy, Filomena Robakowska z Witonii; nagrody II — Czesław Czekałik ze Stoczków; w dziedzinie zdobnictwa — za kwiaty nagrody I — Maria Wojciechowska, wieś Chojne, Józefa Woźniak z Błędowa; za wycinanki — Józefa Dominiak z Bogumiłowa, Marianna Sut z Łowicza, Jadwiga Łukawska z Łowicza, Agnieszka Majer ze Złakowa Borowego; za pajaki nagrody I — Maria Słomczyńska z Gołocic; w dziedzinie tkactwa nagrody I — Marcjanna Dura z Czarnocina, Marianna Gwizdoń z Rzeczyce; w dziedzinie kowalstwa artystycznego nagrody I — Paweł Milczarek z Ojzanowa i Tadeusz Brożyna; w dziedzinie ceramiki nagrody I — Jadwiga Grała z Burzenina.

Ponadto przyznano 37 nagród II, III i IV. Najlepsze prace pokazano na wystawie otwartej 25.VI w Ośrodku Propagandy Sztuki w Łodzi. Z okazji wystawy wydano bogato ilustrowany katalog. W dniu otwarcia odbył się zjazd twórców ludowych woj. łódzkiego.

18.V — w Suchej Beskidzkiej rozstrzygnięto konkurs na sztukę ludową ogłoszony dla pow. suskiego przez Pow. Ośrodek Kultury przy współpracy Instytutu Sztuki PAN w Krakowie, Spółdzielni Pracy CPLiA „Makowianka” w Makowie Podhalańskim. Na konkurs wpłynęło 450 prac 73 autorów. Jury pod przewodnictwem prof. dr Romana Reinfussa i dr Ewy Fryś-Pietraszkowej przyznało następujące nagrody:

W dziedzinie rzeźby nagrody I otrzymali: Stanisław Bałos, Maria Chorąży, Franciszek Kuś; nagrody II — Franciszek Knapczyk, Franciszek Nitecki; w dziedzinie haftu nagrody I — Maria Biernat i Katarzyna Kracik, nagrody II — Maria Strączek, Irena Korbel, Józefa Wojtusiak, Izabela Polak, Czesław Młynarczyk, nagrody III — Stanisława Biernat, Stanisława Maj, Władysława Sałapatek, Anna Szczechowicz; w dziedzinie zabawkarstwa nagrody I — Jan Biegun, Stanisław Biegun, Franciszek Biegun, Józef Rumiak, Teofil Szezygiel, nagrody II — Władysław Sikora; w dziedzinie ozdób z bibuły nagrody I — Antonina Filuś, Maria Polak, Helena Wójcik, nagrody II — Józefa Prorok, nagrody III — Władysława Sałapatek; w dziedzinie plastyki obrzędowej nagrody II — Kazimierz Niziołek i Zbigniew Makoś.

Ponadto przyznano wyróżnienia. Nagrody fundowali: MKiS, Wydział Kultury Urzędu Pow. w Suchej Beskidzkiej oraz Sp. Pracy CPLiA w Makowie Podhalańskim.

17—30.VI — w ramach Panoramy XXX-lecia w Warszawie prezen-

towała swój dorobek Ziemia Kielecka. Z tej okazji w Domu Chłopa otwarta została pokonkursowa wystawa współczesnej sztuki ludowej ziemi kieleckiej, oraz wystawa rzeźby Józefa Piłata (1900—1971).

Ponadto w Sali Kongresowej odbył się koncert galowy pt. „Korowód Świętokrzyski”, na którym wystąpiły zespoły regionalne, m.in. „Tramblanka” z Opoczna, „Tkactwo Świętokrzyskie” z Boddzentyna i „Kielce”. Dodatkową atrakcją Panoramy Kieleckiej był pokaz „Dymarek”.

25.VI — w PDK w Łęczycy otwarta została wystawa 90-letniego rzeźbiarza ludowego Ignacego Kamińskiego. Pokazano tu 150 prac tego artysty oraz na planszach — teksty legend stanowiących tematykę jego twórczości.

26.VI — w Szczecinie otwarta została VIII Wystawa Twórczości Amatorskiej Ludzi Morza.

29.VI — w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie otwarta została wystawa pn. „Polska Zabawka Ludowa”.

VI — w Zamku Książąt Pomorskich w Słupsku czynna była wystawa pn. „Skrzynie ludowe na Pomorzu Środkowym”. Pokazano tu skrzynie Krajniaków złotowskich, Kaszubów bytowskich, Słowińców, skrzynie z Jamna i Łabusza, woj. koszalińskiego, a także z Lubelszczyzny, Rzeszowszczyzny, z dawnych ziem polskich — Polesia i okolic Wilna.

VI — z okazji Dni Stargardu czynna była w miejscowym muzeum wystawa połączona z kiermaszem rękodzieła ludowego i artystycznego zorganizowana przez Regionalne Biuro Sprzedaży CPLiA. Zaprezentowano tu wyroby twórców ludowych z Kaszub, Kujaw, Mazowsza, Białostoczczyzny, Podhala, Warmii i Mazur oraz — najwięcej — z Opoczna.

VI — w Klubie KTSK w Katowicach czynna była wystawa malarstwa i rzeźby twórców ludowych Podbeskidzia.

VI — w Muzeum Wsi Opolskiej w Bierkowicach czynna była wystawa współczesnej rzeźby ludowej tego regionu.

VI — w Muzeum Ziemi Suwalskiej (Suwałki) czynna była wystawa pn. „Pradzieje Ziemi Suwalskiej”, na której pokazano m.in. sztukę ludową tego terenu.

VI — w Muzeum Etnograficznym w Toruniu czynna była wystawa pn. „Wieś bydgoska wczoraj i dziś”. Szczególnie bogato reprezentowana

była tu rzeźba ludowa z jej czołowym w tym regionie przedstawicielem — Janem Centkowskim z Nieszawy.

Polska Sztuka Ludowa za granicą

V — w Waterloo (Belgia) w czasie trwających tam Dni Polskich Cepelia prezentowała polską sztukę ludową.

26.V — w Starym Smokowcu (CSRS) w czasie Tygodnia Kultury Polskiej otwarta została wystawa rzeźb i haftów ludowych Marty i Michała Szostaków z Zakopanego.

VI — w Lipsku w czasie Dni Krakowa i Ziemi Krakowskiej szczególnym powodzeniem cieszyło się stoisko Cepelii z wyrobami ludowymi.

15.VI — w Toronto (Kanada) w związku z zebraniem Światowej Rady Rękodziel zorganizowano wystawę, na której Cepelia zaprezentowała polską sztukę ludową. Pokazano także film o Polsce zawierający m.in. reportaż z Zalipia.

Inne

4.V — na terenie Opolskiego Parku Etnograficznego w Bierkowicach w zabytkowej karczmarze z Przewozu odbyło się spotkanie dziennikarzy krajowych i zagranicznych goszczących na Opolszczyźnie z okazji Święta „Trybuny Opolskiej”. W spotkaniu udział wzięli sekretarz KC PZPR Jerzy Łukaszewicz, I sekretarz KW PZPR Andrzej Żabiński oraz wojewoda opolski Józef Masny.

Gospodarzami spotkania była redakcja „Trybuny Opolskiej”. Spotkanie odbyło się w stylowym wnętrzu karczmy, przy świecach i tradycyjnych potrawach kuchni śląskiej.

V — w Gorzeniu, gdzie przez lata mieszkał Emil Zegadłowicz, Teatr Ziemi Tarnowskiej im. Ludwika Solskiego wystawił „Powsinogi Beskidzkie”, widowisko w plenerze. Impreza towarzyszącą była wystawa miejscowego rzeźbiarza Jana Bucaly.

27—30.VI — w Wierchowicach, pow. Tarnów, odbyło się sympozjum naukowe pn. „Przeobrażenia współczesnej twórczości ludowej”. Organizatorami sympozjum byli: Zarząd Główny ZSMW, MKiS oraz Cepelia.

Referaty wygłosili: prof. Józef Burszta — „Tradycja ludowa a kultura współczesna”, dr Krzysztof Małkowski — „Etyka działalności na polu sztuki ludowej” i „Kultura ludowa, sztuka ludowa, kultura masowa”, dr Kazimierz Pietkiewicz — „Problemy kształtowania się opieki nad sztuką ludową w XXX-leciu PRL”.

Kronikę opracowała
Jadwiga Jarnuszkiewiczowa